

BB i Kiruna förblir stängt

Norrbottens läns landsting ger upp försöken att öppna BB i Kiruna. Beslutet i landstingsstyrelsen har sin grund i svårigheter att rekrytera läkare till enheten.

II – Jag är inte förvånad. De jobb som erbjöds i Kiruna var ingenting för seriösa och professionella läkare, säger Robert Svartholm, ordförande i Norrbottens läkarförening.

Kritiken har framför allt riktat sig mot den medicinska säkerheten, att ett nyöppnat BB med så litet underlag av föds-lar skulle få svårt att erbjuda en bra vård. Dessutom skulle ett återöppnande av BB i Kiruna ge en merkostnad på runt 20 miljoner kronor för landstinget i Norrbotten.

BB i Kiruna stängdes under 2001 och

omgående lovade flera politiska partier att arbeta för ett återöppnande.

Den politiska turbulensen har varit stor men till slut blev rekryteringsproblemen för svåra.

Samtliga partier, med undantag för det regionala sjukvårdspartiet, har nu accepterat att BB i Kiruna förblir stängt.

– Det känns bra och framför allt för den medicinska säkerhetens skull. I ett landsting där det pratas mycket om evidensbaserad vård och patientsäkerhet kan man inte driva ett sånt här projekt, säger Robert Svartholm, som haft en i det närmaste enig läkarkår på sin sida i kampen mot ett BB-öppnande.

Kent Ögren, socialdemokratiskt landstingsråd, tycker att det definitiva BB-beslutet väcker blandade känslor.

– Det är skönt att äntligen komma till

en slutpunkt och kunna lägga energi på andra utvecklingsfrågor. Samtidigt skäms jag lite som politiker över att den här frågan tagit så mycket tid utan att ha lett till någonting.

Enligt Kent Ögren kunde det ha varit möjligt att rekrytera medicinskt ansvariga läkare till BB i Kiruna om verksamheten lagts ut på entreprenad.

– Vi fick signaler från det rekryteringsföretag som anlätades om att intresse fanns, men politiskt skulle en vinstdrivande verksamhet ha gått emot främst vänsterpartiets linje. Alternativet med någon form av non profit-vård visade sig inte vara tekniskt möjligt i det här fallet.

Fredrik Mårtensson
frilansjournalist

Tolv läkare seglar med Götheborg mot Kina

Av över 100 sökande läkare har tolv vaskats fram för att i var sin etapp tjänstgöra på ostindiefararen Götheborg på hennes färd mot Kina. De ska arbeta helt gratis under en eller ett par månaders tid på sjön

II Robert Sinclair, anestesilog som numera tjänstgör som medicinsk rådgivare i Västra Götalandsregionen, är den som samordnat läkarinsatsen på Götheborg. Han säger att det var viktigt i urvalsprocessen att läkarna skulle ha sjövana och erfarenhet att arbeta under enkla förhållanden.

– Men det grundläggande var naturligtvis att de skulle vara kloka läkare.

Alla tolv läkare som följer med på resan är vana seglare, en del har dessutom tidigare erfarenheter som skeppsläkare.

Ostindiefararen Götheborg är en replik av ett handelsfartyg som på 1700-talet seglade mellan Götheborg och Kina. Originalfartyget förläste 1745 i inloppet till Göteborg. I oktober avseglar Götheborg mot Kina. Fartyget ska vara

borta i cirka två år inklusive ett fyra månaders långt uppehåll i Shanghai.

Det är oklart om det fanns någon i 1700-tals-besättningen som besatt några medicinska kunskaper att tala om. Robert Sinclair säger att informationen om just detta är knapphändig även från andra fartyg från den tiden, men att det är troligt att någon kanske kunde göra basala amputationer i nödfall. Blev någon sjuk eller skadad, var det oftast inte mycket att be för. Rederierna räknade med ett »svinn« på upp till 20 procent av besättningen under resorna. De flesta dog av infektioner, olyckor eller tropiska sjukdomar.

Främst vardagssjukvård på dagens resa

Robert Sinclair vill poängtera att det inte heller nu 2005 är helt ofarligt att arbeta på skeppet Götheborg. Att klättra upp i riggen oavsett väder innebär förstås en risk. Någon kan dessutom bli allvarligt sjuk.

Men främst räknar Robert Sinclair

med att det är vardagssjukvård som läkarna och sjuksköterskorna kommer att ägna sig åt. Dessutom är det mycket viktigt med förebyggande åtgärder i form av minutiös hygien för att i största möjliga utsträckning förebygga infektioner.

Besättningen på Götheborg utgörs av en 20 personer stark nyckelbesättning av utbildat sjöfolk. Hela tiden finns också en alternerande elevbesättning på 50 personer, varav många saknar tidigare erfarenhet av arbete på sjön. Robert Sinclair säger att erfarenheter från skolskepp har visat att det bland en ung besättning kan uppstå en hel del psykiska problem, framförallt hemlängtan och relationsproblem, som sjukvårdspersonalen också måste vara beredd att hantera.

Själv ska Robert Sinclair tjänstgöra på sträckan mellan Jakarta och resans historiska mål, Kanton i Kina.

Sara Gunnarsdotter

Ostindiefararen Götheborg.

FOTO: NIKLAS LARSSON

I juni träffades bl a de blivande fartygläkarna i Marstrand. Övre raden: Inga-Lill Wester, sjuksköterska; Tor Akre, läkare, rådgivare i Götheborgsprojektet; fartygsläkarna Ulf Steffenburg, Bertil Olsson, Hans Granhed, Hans-Gunnar Överengen, Christer Dahlstrand och Stephan Wilbrand. Undre raden: Robert Sinclair, rådgivare åt Götheborgsprojektet och fartygsläkare, Håkan Dahlqvist, medicintekniker, Peter Dahm, fartygsläkare, Henrik Bergqvist, reservfartygsläkare, Espen Haugen, fartygsläkare, Pernilla Hansdotter, rådgivare och reservfartygsläkare. På bilden saknas fartygsläkarna Lars Schagerlind, Mats Heideman och Per Örtenwall.